

## บทที่ 5

### สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ครั้งนี้ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการขยะมูลฝอย กับ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารและพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 181 คน และประชาชนที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 396 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 521 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า ชนิด 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน ผู้เขียนสรุป อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะไว้ดังต่อไปนี้

#### สรุปผลการวิจัย

1. ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหาร/พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 125 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 26-30 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่/พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล และมีระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง 1-2 ปี ตามลำดับ
2. ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นประชาชน จำนวน 396 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 26-30 ปี มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา มีอาชีพเกษตรกร รายได้ต่อเดือน 5,001-10,000 บาท มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล 10 ปีขึ้นไป และอาศัยอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลหาดขาม ตามลำดับ
3. ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยภาพรวมมีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับมากในด้านการจัดองค์กร เป็นอันดับแรก รองลงมาด้านงบประมาณ เป็นอันดับ 2 ด้านเทคโนโลยี เป็นอันดับ 3 ด้านการวางแผน เป็นอันดับ 4 และมีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง ในด้านการจัดบุคลากร เป็นอันดับสุดท้าย

3.1 ด้านการวางแผน พบว่า ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออุบลบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยภาพรวมมีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับมากในเรื่ององค์การบริหารส่วนตำบลของท่านมีการจัดทำแผนการจัดการขยะมูลฝอยอย่างเป็นระบบเป็นอันดับแรก รองลงมาองค์การบริหารส่วนตำบลของท่านไม่มีปัญหาในเรื่องของการจัดการขยะมูลฝอยเป็นอันดับ 2 และมีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลางในเรื่ององค์การบริหารส่วนตำบลของท่านมีการดำเนินงานตามแผนการจัดการขยะมูลฝอยสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เป็นอันดับสุดท้าย

3.2 ด้านการจัดองค์กร พบว่า ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออุบลบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยภาพรวมมีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับมากในเรื่ององค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดแบ่งหน้าที่ในการควบคุม บังคับบัญชาการจัดการขยะมูลฝอยมีความเหมาะสมแล้ว เป็นอันดับแรก รองลงมาหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการมอบหมายงานตามความถนัดของบุคลากร เป็นอันดับ 2 และหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการกำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบไว้อย่างชัดเจน เป็นอันดับสุดท้าย

3.3 ด้านการจัดบุคลากร พบว่า ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออุบลบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยภาพรวมมีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับมากในเรื่ององค์การบริหารส่วนตำบลได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการขยะมูลฝอยไว้อย่างชัดเจนและเหมาะสม เป็นอันดับแรก รองลงมาองค์การบริหารส่วนตำบล มีการจัดแบ่งหน้าที่ตามความเหมาะสมและความถนัดให้แก่บุคลากรในการจัดการขยะมูลฝอย เป็นอันดับ 2 และมีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง ในเรื่องหน่วยงานที่รับผิดชอบการบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลได้เน้นให้เกิดการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เป็นอันดับสุดท้าย

3.4 ด้านงบประมาณ พบว่า ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออุบลบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยภาพรวมมีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับมากในเรื่ององค์การบริหารส่วนตำบลสามารถจัดสรรงบประมาณในการจัดการขยะมูลฝอยได้ทันเวลาเป็นอันดับแรก รองลงมาองค์การบริหารส่วนตำบลมีรายได้จากการเก็บค่าธรรมเนียมในการจัดการขยะมูลฝอยมีความเพียงพอต่อการจัดการขยะมูลฝอย เป็นอันดับ 2 และมีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับ

ปานกลาง ในเรื่ององค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดสรรงบประมาณในการจัดการขยะมูลฝอยที่เพียงพอ เป็นอันดับสุดท้าย

3.5 ด้านเทคโนโลยี พบว่า ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออุบลูรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยภาพรวมมีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับมากในเรื่ององค์การบริหารส่วนตำบลของท่านมีรถเก็บขนขยะมูลฝอยและเครื่องมือมีความพร้อมและมีคุณภาพดีเหมาะในการใช้งาน เป็นอันดับแรก รองลงมาองค์การบริหารส่วนตำบลของท่านมีวิธีการจัดเก็บขยะมูลฝอยมีความเหมาะสมและเป็นระบบ เป็นอันดับ 2 และมีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง ในเรื่ององค์การบริหารส่วนตำบลของท่านมีสถานที่สำหรับทิ้งและกำจัดขยะมูลฝอยไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม เป็นอันดับสุดท้าย

4. ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออุบลูรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากในด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล เป็นอันดับแรก รองลงมาด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เป็นอันดับ 2 และมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางในด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ เป็นอันดับ 3 และด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ เป็นอันดับสุดท้าย

4.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พบว่า ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออุบลูรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากในเรื่องมีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการมาก เป็นอันดับแรก รองลงมามีส่วนร่วมในการกำหนดสถานที่ในการกำจัดขยะมูลฝอยมาก เป็นอันดับ 2 และมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ในเรื่องระบบกำจัดขยะมูลฝอยในปัจจุบันมีประสิทธิภาพ เป็นอันดับสุดท้าย

4.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ พบว่า ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออุบลูรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการโดยภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากในเรื่องมีส่วนร่วมในการสนับสนุนในการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในการเก็บขยะไปกำจัด เป็นอันดับแรก รองลงมามีส่วนร่วมในการจัดเก็บขยะมูลฝอยลงในภาชนะจัดเก็บขององค์การบริหารส่วนตำบลมาก เป็นอันดับ 2

และมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ในเรื่องมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยของส่วนร่วมในองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นอันดับสุดท้าย

4.3 ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ พบว่า ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออุบลูรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์โดยภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากในเรื่องได้รับประโยชน์จากการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลมาก เป็นอันดับแรก รองลงมาได้รับผลประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลมาก เป็นอันดับ 2 และมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ในเรื่องมีส่วนร่วมในได้รับประโยชน์จากการบริหารจัดการเก็บขยะขององค์การบริหารส่วนตำบลคุ้มค่ากับเงินค่าธรรมเนียมที่ทางองค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดเก็บ เป็นอันดับสุดท้าย

4.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล พบว่า ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออุบลูรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลโดยภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากในเรื่องมีส่วนร่วมรับฟังผลของการประเมินผลของโครงการในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลมาก เป็นอันดับแรก รองลงมาต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมในการประเมินผลการบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลมาก เป็นอันดับ 2 และมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ในเรื่องส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นอันดับสุดท้าย

5. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการขยะมูลฝอยกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออุบลูรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ( $r = 0.819$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความสัมพันธ์ในระดับสูงไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเรียงลำดับดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ( $r = 0.786$ ,  $r = 0.785$  และ  $r = 0.779$ ) ตามลำดับ และมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ( $r = 0.559$ ) ตามลำดับ

## การอภิปรายผล

ผลการศึกษามีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออุบลูบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สามารถอภิปรายผลดังนี้

1. ผลการศึกษากิจการบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออุบลูบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยภาพรวมประชาชน ผู้บริหารและพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล มีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับมากในด้านการจัดองค์กร ด้านงบประมาณ ด้านเทคโนโลยี ด้านการวางแผน และมีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลางในด้านการจัดบุคลากร เป็นอันดับสุดท้าย ซึ่งเป็นระดับที่มีส่วนร่วมมากพอสมควร ทั้งนี้แสดงให้ว่าการบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออุบลูบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เกิดจากองค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดแบ่งหน้าที่ในการควบคุม บังคับบัญชาการจัดการขยะมูลฝอยมีความเหมาะสมแล้ว สามารถจัดสรรงบประมาณในการจัดการขยะมูลฝอยได้ทันเวลา และมีรถเก็บขนขยะมูลฝอยและเครื่องมือมีความพร้อมและมีคุณภาพดีเหมาะในการใช้งาน สอดคล้องกับตามแนวคิดของโคเฮนและอัปฮอฟฟ์ (Cohen & Uphoff, 1977 : 219-222 อ้างถึงในวิวัฒน์ชัย บุญญนุพงศ์, 2544 : 18) ได้สรุปการบริหารจัดการขยะมูลฝอยไว้ว่าการบริหารระบบการจัดการขยะมูลฝอย หมายถึง การบริหารระดับจัดการขยะมูลฝอยให้มีประสิทธิภาพตามเป้าหมาย คือ สามารถเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยไปกำจัดอย่างถูกหลักวิชาการได้ประมาณร้อยละ 90 ของขยะที่เกิดขึ้นได้ทั้งหมดและไม่ทำให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญ หรือมีผลกระทบต่อสภาวะแวดล้อมเกินกว่ามาตรฐานที่กำหนด

การบริหารดังกล่าวมีองค์ประกอบที่สำคัญอยู่ 5 ประการ คือ การวางแผน การจัดการองค์การ การจัดบุคลากร งบประมาณ และเทคโนโลยี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุกทวี ธนลี้ถังกู (2545) ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนเกี่ยวกับการจัดการมูลฝอยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณี ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป็ด จังหวัดขอนแก่น พบว่าการจัดเก็บมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลสามารถจัดเก็บมูลฝอยในครัวเรือนเขตรับผิดชอบได้ครอบคลุมมากถึงร้อยละ 99.7 จึงส่งผลให้การบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออุบลูบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออุบลูบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากในด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางในด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ และด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ตามลำดับ ซึ่งเป็นระดับที่มีส่วนร่วมค่อนข้างน้อยพอสมควร ทั้งนี้

แสดงให้เห็นว่าการบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออุบลูบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เกิดจากสาเหตุประชาชนมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยของส่วนรวมในองค์การบริหารส่วนตำบลน้อย และได้รับประโยชน์จากการบริหารจัดการเก็บขยะขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่คุ้มค่ากับเงินค่าธรรมเนียมที่ทางองค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดเก็บ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิ่งกาญจน์ บุญมา (2544) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการมูลฝอยในบ้านใหม่ หลังมอ ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของระวิพงษ์ แพงเพ็ง (2546) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย กรณีศึกษา : ชุมชนในเขตเทศบาลตำบลบางเสาธง กิ่งอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง จึงส่งผลให้การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออุบลูบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการขยะมูลฝอย กับ การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออุบลูบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออุบลูบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีการดำเนินงานที่การจัดแบ่งหน้าที่ในการควบคุม บังคับบัญชาการจัดการขยะมูลฝอยอย่างดี โดยได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการขยะมูลฝอยไว้อย่างชัดเจนและเหมาะสม จัดสรรงบประมาณในการจัดการขยะมูลฝอยได้ และมีรถเก็บขนขยะมูลฝอยและเครื่องมือมีความพร้อมและมีคุณภาพดีเหมาะในการใช้งาน อีกทั้งการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออุบลูบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ นั้นประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ให้การสนับสนุนในการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในการเก็บขยะไปกำจัด โดยได้รับประโยชน์จากการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลมาก และมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล สอดคล้องกับงานวิจัยของสุลักษณ์ นิสนันต์ (2541) ศึกษาแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองหนองบัวลำภู เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและหาแนวทางการจัดการขยะมูลฝอย ผลการศึกษาพบว่า ผู้นำชุมชนและประชาชนในชุมชนมีความรู้ ความเข้าใจเพิ่มขึ้น มีทัศนคติที่ดี ส่งผลให้การปฏิบัติงานของเทศบาลดีขึ้น เนื่องจากได้รับความร่วมมือในการกำจัดขยะมูลฝอย ทำให้ปริมาณขยะมูลฝอยลดลง และสิ่งแวดล้อมในชุมชนดีขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของอุทัย ชันโอพาร (2547) ทำการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล

ศึกษากรณี องค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม พบว่า ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์ ได้แก่ ความเพียงพอของบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการจัดการขยะมูลฝอย

## ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้เขียนแบ่งข้อเสนอแนะเป็น 3 ส่วน ดังนี้

### 1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 การบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออุบลบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผู้บริหารการการบริหารส่วนตำบลควรให้การส่งเสริมและสนับสนุนดังต่อไปนี้

1.1.1 ด้านการจัดบุคลากร ควรให้การสนับสนุนให้หน่วยงานที่รับผิดชอบการบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลได้เน้นให้เกิดการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

1.1.2 ด้านการวางแผน ควรให้การส่งเสริมในเรื่องการดำเนินงานตามแผนการให้จัดการขยะมูลฝอยสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

1.1.3 ด้านเทคโนโลยี ควรมีการการจัดหาสถานที่สำหรับทิ้งและกำจัดขยะมูลฝอย ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมที่ไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนต่อประชาชน

1.1.4 ด้านงบประมาณ ควรให้การจัดสรรงบประมาณในการจัดการขยะมูลฝอยที่เพียงพอ และกำหนดอัตราการเก็บค่าธรรมเนียมเก็บขนขยะมูลฝอยมีความเหมาะสมกับประชาชนในท้องถิ่น

1.1.5 ด้านการจัดองค์กร ควรให้หน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการกำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบให้อย่างชัดเจน

### 2. ข้อเสนอแนะระดับปฏิบัติ

2.1 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออุบลบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ควรให้การส่งเสริมและสนับสนุนดังต่อไปนี้

2.1.1 ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ควรให้การส่งเสริมการบริหารจัดเก็บขยะขององค์การบริหารส่วนตำบลคุ้มค่างบประมาณที่ทางองค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดเก็บ

2.1.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ควรให้การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยของส่วนรวมในองค์การบริหารส่วนตำบล

2.1.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ควรดูแลระบบกำจัดขยะมูลฝอยในปัจจุบันมีประสิทธิภาพ และให้ประชาชนส่วนร่วมในการพิจารณางบประมาณในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย

2.1.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลมาก

### 3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรมีการศึกษารูปแบบการบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัด

3.2 ควรศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัด เพื่อจะได้เห็นผลในภาพรวม

3.3 ควรศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการ ขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัด